

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2019
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	13.12.2019
Avaldamismärge:	RT I, 06.12.2018, 4

Võlaõigusseaduse, tsiviilseadustiku üldosa seaduse ja rahvusvahelise eraõiguse seaduse rakendamise seadus

Vastu võetud 05.06.2002
[RT I 2002, 53, 336](#)
 jõustumine 01.07.2002

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.11.2003	RT I 2003, 78, 523	27.12.2003
09.12.2003	RT I 2003, 81, 546	20.12.2003
15.06.2005	RT I 2005, 39, 308	01.01.2006
30.09.2010	RT I 2010, 77, 590	01.07.2011
17.11.2010	RT I, 06.12.2010, 1	05.04.2011
12.01.2011	RT I, 04.02.2011, 1	01.07.2011
10.06.2015	RT I, 07.07.2015, 1	01.01.2016
23.02.2016	RT I, 11.03.2016, 1	21.03.2016
21.11.2018	RT I, 06.12.2018, 1	01.07.2019

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Võlaõigusseaduse, tsiviilseadustiku üldosa seaduse ja rahvusvahelise eraõiguse seaduse jõustumine

(1) Võlaõigusseadus, tsiviilseadustiku üldosa seadus (RT I 2002, 35, 216) ja rahvusvahelise eraõiguse seadus (RT I 2002, 35, 217) jõustuvad 1. juulil 2002.

(2) Võlaõigusseaduse § 323 jõustub 1. juulil 2003.

(3) Võlaõigusseaduse 22. peatüki 2. jagu jõustub 1. septembril 2002.

(4) Võlaõigusseaduse § 720 lõige 6 jõustub 1. jaanuaril 2003.

§ 2. Asjaolule või toimingule kohaldatav seadus

Asjaolule või toimingule, mis on tekkinud või tehtud enne 1. juulit 2002, kohaldatakse asjaolu tekkimise või toimingute tegemise ajal kehtinud seadust, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

§ 3. Teovõime

(1) Isiku teovõime määratakse tehingu tegemise ajal kehtinud seaduse kohaselt.

(2) Kui isik on enne 1. juulit 2002 omandanud teovõime tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 9 lõike 2 või § 10 lõike 3 alusel, säilib tal teovõime omandatud ulatuses ka pärast 1. juulit 2002.

§ 4. Teovõimet puudutavad kohtuotsused

(1) Isik, kelle teovõimet on enne 1. juulit 2002 kohtuotsusega piiratud, loetakse alates 1. juulist 2002 teovõimeliseks. Jõustunud kohtuotsus, millega isiku teovõimet on enne 1. juulit 2002 piiratud, loetakse

täitedokumentiks, mille alusel on kohtuotsusega eestkostjaks määratud isikul õigus nõuda isiku, kelle teovõimet enne 1. juulit 2002 piirati, töötasuõude või muu püsiva iseloomuga sissetuleku saamisele suunatud nõude arestimist kohtutäituri poolt ja vastavate summade endale väljamaksmist.

(2) Kui isik on tunnistanud kohtuotsusega teovõimetuks, loetakse alates 1. juulist 2002, et isik on piiratud teovõimega ja tema üle on seatud eestkoste ning kohtuotsusel on tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 260 lõikes 4 nimetatud tagajärjed.

§ 5. Teadmata kadunuks tunnistamise avaldus

Isiku teadmata kadunuks tunnistamise avaldus loetakse alates 1. juulist 2002 isiku teadmata kadumise fakti tuvastamise avalduseks.

§ 6. Tehingu vorm

Enne 1. juulit 2002 tehtud kehtiv tehing, mis pärast käesoleva seaduse §-s 1 nimetatud seaduste jõustumist ei vasta seaduses sätestatud vorminõuetele, jääb kehtima.

§ 7. Tehingu tühistamine ja lepingu ühepoolne lõpetamine

(1) Enne 1. juulit 2002 tehtud tehingu saab pärast 1. juulit 2002 tühistada või lepingu ühepoolset lõpetada üksnes kehtivates seadustes sätestatud korras. Tühistamise ja lõpetamise aluste suhtes kohaldatakse tehingu tegemise ajal kehtinud seadust.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu ei mõjuta enne 1. juulit 2002 esitatud tehingu kehtetuks tunnistamise või lepingu lõpetamise hagi menetlemist.
[RT I 2003, 78, 523- jõust. 27.12.2003]

§ 8. Esindamine

Pärast 1. juulit 2002 kohaldatakse esindamisele tsiviilseadustiku üldosa seaduses esindamise kohta sätestatud ka siis, kui esindusõigus on tekkinud enne 1. juulit 2002.

§ 9. Aegumine

(1) Tsiviilseadustiku üldosa seaduses ning võlaõigusseaduses aegumise kohta sätestatud kohaldatakse ka enne 1. juulit 2002 tekkinud aegumata nõuetele. Aegumise algusele, peatumisele ja katkemisele kohaldatakse enne 1. juulit 2002 kehtinud seadust, kui aegumine on alanud, peatunud või katkenud enne 1. juulit 2002.

(2) Kui tsiviilseadustiku üldosa seaduse või võlaõigusseaduse kohaselt on aegumistähtaeg lühem kui enne 1. juulit 2002 kehtinud seaduse kohaselt, arvestatakse tsiviilseadustiku üldosa seaduses või võlaõigusseaduses sätestatud aegumistähtaega alates 1. juulist 2002.

(3) Kui enne 1. juulit 2002 kehtinud seaduses sätestatud aegumistähtaeg on pikem kui tsiviilseadustiku üldosa seaduses või võlaõigusseaduses sätestatud aegumistähtaeg ja selline aegumistähtaeg lõpeks varem kui vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 2 arvestatud aegumistähtaeg, kohaldatakse aegumisele enne 1. juulit 2002 kehtinud seadust.

(4) Tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 157 lõikes 1 aegumise kohta sätestatud kohaldatakse ka enne 2011. aasta 5. aprilli tekkinud aegumata nõuetele. Kui enne 2011. aasta 5. aprilli kehtinud tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 157 lõike 1 kohane aegumistähtaeg lõpeks varem kui käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud tähtaeg, siis kohaldatakse aegumisele enne 2011. aasta 5. aprilli kehtinud tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 157 lõiget 1.
[RT I, 11.03.2016, 1- jõust. 21.03.2016]

(5) Tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 157 lõikes 1¹ aegumise kohta sätestatud kohaldatakse alates 2019. aasta 1. juulist jõustunud kohtuotsusest, kohtulikust kokkuleppest või muust täitedokumentist tulenevatele nõuetele.
[RT I, 06.12.2018, 1- jõust. 01.07.2019]

§ 10. Muud tähtajad

Käesoleva seaduse § 9 kohaldatakse vastavalt ka tähtaegade suhtes, millega on seotud õiguse maksmapanek, omandamine või lõppemine.

§ 11. Võlasuhetele kohaldatav seadus

Võlasuhetele, mis on tekkinud enne 1. juulit 2002, kohaldatakse enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud seadust.

§ 12. Kestvuslepingud

(1) Enne 1. juulit 2002 sõlmitud kestvuslepingutele kohaldatakse alates 1. juulist 2002 tsiviilseadustiku üldosa seaduses ning võlaõigusseaduses sätestatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu ei välista ega piira lepingupoolte õigusi ja kohustusi, mis on tekkinud enne 1. juulit 2002. Kestvuslepinguga seotud asjaoludele või toimingutele, mis on tekkinud või tehtud enne 1. juulit 2002, kohaldatakse senikehtinud seadust.

(3) Kui kestvuslepingu tingimus on pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud seaduste jõustumist vastuolus seaduse sättega, millest ei ole võimalik lepingupoolte kokkuleppel kõrvale kalduda, kohaldatakse lepingutingimuse asemel seaduses sätestatud.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud lepingutingimus sisaldub ühe lepingupoolte tüüptingimustes, on tüüptingimuste kasutaja kohustatud viima 2003. aasta 1. jaanuariks lepingu suhtes kehtivad tüüptingimused kooskõlla seadusega.

§ 13. Krediidiasutuse tüüptingimuste muutmine

Krediidiasutus või muu finantsteenuse osutaja võib kuni 2003. aasta 1. jaanuarini muuta enda poolt finantsteenuse osutamisel kasutatavaid tüüptingimusi, sõltumata sellest, kas krediidiasutus või muu finantsteenuse osutaja on endale lepingu või tüüptingimustega jätnud tüüptingimuste ühepoolse muutmise õiguse, kui tüüptingimuste muutmine on vajalik nende kooskõlla viimiseks võlaõigusseaduse, tsiviilseadustiku üldosa seaduse või rahvusvahelise eraõiguse seadusega ja krediidiasutus või muu finantsteenuse osutaja teavitab teist lepingupoolt tingimuste muutmise ning annab talle õiguse leping muudatustega mittedõustumise korral kohe lõpetada.

§ 14. Seadusest tulenev intressimäär

Kuni Eesti liitumiseni Euroopa Liiduga loetakse võlaõigusseaduse § 94 lõikes 1 nimetatud intressimääraks 7% aastas, kui ei ole kokku lepitud teistsuguses intressimääras. Võlaõigusseaduse § 94 lõikes 1 nimetatud intressimäära avaldatakse alates Eesti liitumisest Euroopa Liiduga.

§ 15. Üürilepingu sätetega seonduvad erisused

(1) Enne 1. juulit 2002 elamuseaduse § 63 alusel moodustatud elamuvaidluskomisjonid loetakse kuni üürivaidluste lahendamist reguleeriva seaduse vastuvõtmiseni või vastavate täienduste tegemiseni tsiviilkohtumenetluse seadustikus üürikomisjonideks võlaõigusseaduse mõttes.

(2) Võlaõigusseaduse § 291 lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka ehitise kui vallasasja võõrandamise korral.

(3) Enne 1. juulit 2002 sõlmitud tähtajatud eluruumide üürilepingud loetakse sõlmituks viieks aastaks lepingu sõlmimisest. See ei kehti omandireformi aluste seaduse § 18 lõikes 1 nimetatud üürilepingute suhtes.
[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

(4) Isikut, kes kasutas enne 1. juulit 2002 elamuseaduse §-s 58 nimetatud eluruumi ja kes vastas enne 1. juulit 2002 elamuseaduse § 60 lõikes 4 nimetatud tingimustele, ei või sellest eluruumist välja tõsta ilma teist eluruumi vastu andmata.

§ 16. Ostueesõigus

(1) Võlaõigusseaduses ostueesõiguse kohta sätestatud kohaldatakse juhul, kui ostueesõiguse teostamise avaldus esitatakse pärast 1. juulit 2002.

(2) Ehitise, selle mõttelise osa, reaalosana erastatud eluruumi, elamus asuva mitteeluruumi, elamuühistu liikme omandisse antud korteri, endise korteriühingu liikme omandisse antud korteri või kaasomandi lõppemisel tekkinud ehitise reaalosa puhul võib ostueesõigust teostada kahe kuu jooksul pärast võlaõigusseaduse §-s 249 nimetatud teate saamist.
[RT I 2003, 81, 546- jõust. 20.12.2003]

§ 17. Tarbijakrediidi sätete kohaldamise erisused

(1) Hüpoteebiga tagatud krediidlepinguks võlaõigusseaduse 22. peatüki 2. jao mõttes loetakse ka krediidlepingut, mis on tagatud asjaõigusseaduse rakendamise seaduse §-s 13² nimetatud pandilepinguga.

(2) Kuni Eesti liitumiseni Euroopa Liiduga võib krediidiandja võlaõigusseaduse § 408 lõikes 8 sätestatud juhul nõuda tarbijalt tagatiste andmist ka siis, kui krediidi netosumma ületab 10 000 eurole vastava summa.

§ 17¹. Tarbijakrediidilepingutele kohaldatav seadus

(1) Enne 2011. aasta 1. juulit sõlmitud tähtajatule tarbijakrediidilepingule kohaldatakse alates 2011. aasta 1. juulist kehtiva võlaõigusseaduse §-s 404¹, § 407 lõigetes 3¹ ja 3², lõike 4 teises lauses ja lõikes 4¹ ning §-des 412, 414¹ ja 414² sätestatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu ei välista ega piira lepingupoolte õigusi ega kohustusi, mis on tekkinud enne 2011. aasta 1. juulit. Tarbijakrediidilepinguga seotud asjaoludele või toimingutele, mis on tekkinud või tehtud enne 2011. aasta 1. juulit, kohaldatakse seni kehtinud seadust.

(3) Kui tarbijakrediidilepingu tingimus on pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kuupäeva vastuolus võlaõigusseaduse sättega, mida kohaldatakse vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 1 tagasiulatuvalt enne 2011. aasta 1. juulit sõlmitud krediidilepingutele ja millest ei ole võimalik poolte kokkuleppel kõrvale kalduda, kohaldatakse lepingutingimuse asemel võlaõigusseaduses sätestatud.

[RT I, 04.02.2011, 1- jõust. 01.07.2011]

§ 17². Tarbijakrediidilepingus sisalduvate tüüptingimuste muutmise

Krediidiasutus või muu finantsteenuse osutaja võib kuni 2011. aasta 1. juulini muuta enda poolt finantsteenuse osutamisel kasutatavaid tüüptingimusi, sõltumata sellest, kas krediidiasutus või muu finantsteenuse osutaja on endale lepingu või tüüptingimusega jätnud tingimuste ühepoolse muutmise õiguse, kui tüüptingimuste muutmise on vajalik nende kooskõlla viimiseks käesoleva seaduse § 17¹ lõikes 1 nimetatud sätetega ning krediidiasutus või muu finantsteenuse osutaja teavitab teist lepingupoolt tingimuste muutmise ja annab talle õiguse muudatustega mittenõustumise korral lepingu kohe lõpetada.

[RT I, 04.02.2011, 1- jõust. 01.07.2011]

§ 17³. Kindlustuslepingud

Võlaõigusseaduse § 429 lõike 2 teist lauset kohaldatakse kindlustuslepingutele, mis on sõlmitud alates 2016. aasta 1. jaanuarist.

[RT I, 07.07.2015, 1- jõust. 01.01.2016]

§ 17⁴. Elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute regulatsiooni kohaldamine

(1) Võlaõigusseaduses elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingute kohta sätestatud kohaldatakse elamukinnisvaraga seotud tarbijakrediidilepingutele, mis on sõlmitud alates 2016. aasta 21. märtsist.

(2) Võlaõigusseaduse § 419³ lõikes 4 sätestatud kohaldatakse üksnes sellistele lepingutele, mida on pakutud pärast 2014. aasta 20. märtsi.

[RT I, 11.03.2016, 1- jõust. 21.03.2016]

§ 18. Ühise tegutsemise lepingud

(1) Pärast võlaõigusseaduse jõustumist kohaldatakse enne 1. juulit 2002 sõlmitud ühise tegutsemise lepingutele võlaõigusseaduses seltsingu kohta sätestatud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu ei välista ega piira ühise tegutsemise lepingu poolte õigusi ja kohustusi, mis on tekkinud enne 1. juulit 2002. Ühise tegutsemise lepinguga seotud asjaoludele või toimingutele, mis on tekkinud või tehtud enne 1. juulit 2002, kohaldatakse senikehtinud seadust.

§ 19. Elektroonilise maksevahendiga seonduvad erisused

(1) Kui enne 1. juulit 2002 sõlmitud elektroonilise maksevahendi kasutamise leping ei vasta võlaõigusseaduse §-s 739 kehtestatud nõuetele, on maksevahendi väljaja kohustatud viima lepingu seaduses sätestatuga kooskõlla 2003. aasta 1. jaanuariks.

(2) Lepingu muutmiseks peab maksevahendi väljaja tegema maksevahendi omajale lepingu muutmise ettepaneku ja andma maksevahendi omajale mõistliku tähtaja ettepaneku vastuvõtmiseks või sellest keeldumiseks. Kui maksevahendi omaja tähtaja jooksul oma otsusest ei teata, loetakse leping muudetuks.

(3) Kui maksevahendi omaja keeldub lepingu muutmise, on maksevahendi väljajal õigus maksevahendi omajaga sõlmitud elektroonilise maksevahendi kasutamise leping lõpetada.

(4) Kuni Eesti liitumiseni Euroopa Liiduga võib võlaõigusseaduse § 742 lõikes 1 sätestatud elektroonilise maksevahendi vargusest ja kaotsiminekest tuleneva maksevahendi omaja omavastutuse piirmäärana kokku leppida võlaõigusseaduse § 742 lõikes 1 sätestatud erineva omavastutuse piirmäärana.

(5) Tarbijaga sõlmitud lepingus ei või käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud omavastutuse piirmäär ületada 10 000 krooni.

§ 20. Väärtpaberid

(1) Võlaõigusseaduses väärtpaberite kohta sätestatud kohaldatakse väärtpaberitele, mis antakse välja pärast 1. juulit 2002.

(2) Võlaõigusseaduse § 923 kohaldatakse ka enne 1. juulit 2002 väljaantud väärtpaberitele.

§ 21. Käsundita asjaajamine

Võlaõigusseaduses käsundita asjaajamise kohta sätestatud kohaldatakse tegudele, mis on tehtud pärast 1. juulit 2002.

§ 22. Kahju õigusvastane tekitamine

(1) Võlaõigusseaduses kahju õigusvastase tekitamise kohta sätestatud kohaldatakse juhul, kui kahju põhjustanud tegu või sündmus pandi toime või leidis aset pärast 1. juulit 2002.

(2) Võlaõigusseaduse 53. peatüki 3. jaos sätestatud kohaldatakse üksnes toote suhtes, mis on turule lastud pärast 1. juulit 2002.

§ 23. Alusetu rikastumine

Võlaõigusseaduses alusetu rikastumise kohta sätestatud kohaldatakse juhul, kui alusetu rikastumine toimus pärast 1. juulit 2002.

§ 24. Rahvusvahelise eraõiguse sätete kohaldamine

(1) Asjaolule, mis on tekkinud pärast 1. juulit 2002, ja toimingule, mis on tehtud pärast 1. juulit 2002, kohaldatakse õigus määratakse vastavalt rahvusvahelise eraõiguse seadusele.

(2) Pärast 1. juulit 2002 määratakse perekonnaõiguslikele suhetele kohaldatakse õigus vastavalt rahvusvahelise eraõiguse seadusele. Kui abielu on sõlmitud enne 1. juulit 2002, loetakse abikaasade varalistele õigustele kohaldatava õiguse määramisel abielu sõlmimise päevaks rahvusvahelise eraõiguse seaduse § 58 lõike 3 mõttes 1. juulit 2002.

§ 25. Kehtivate määruste kooskõlla viimine

Vabariigi Valitsus ja asjaomased ministrid viivad kehtivad määrused 1. juuliks 2002 kooskõlla võlaõigusseaduse, tsiviilseadustiku üldosa seaduse ja rahvusvahelise eraõiguse seadusega.

2. peatükk MUUDATUSED ÕIGUSAKTIDES

§ 26.–§ 123.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 124. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 1. juulil 2002.

(2) Käesoleva seaduse § 25 jõustub seaduse Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval.

(3) Vabariigi Valitsus korraldab kahe nädala jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest, võlaõigusseaduse tervikteksti koos kõigi muudatustega avaldamise Riigi Teatajas.